

Var får jag tillförlitlig information om läkemedel?

Lektion i läkemedelsfostran åk 7–9

Mål för inläringen:

Målet är att eleverna lär sig:

- bedöma tillförlitligheten i den information om läkemedel som finns på internet
- skillnaderna mellan ett läkemedel och ett kosttillskott
- bedöma tillförlitligheten i den information som presenteras i reklam för kosttillskott

Uppgifter på sidorna om läkemedelsfostran som kan utnyttjas som helhet

Uppgift med informationssökning på Internet

Läkemedelsreklam vs. humbugreklam

Testet Läkemedel vs. andra produkter som liknar dem

Förberedelse

- Sök fram olika slags reklamer för egenvårdsläkemedel (t.ex. gratistidningar i hälsokostaffärer och på apotek)
- Läs och skriv ut broschyren på [Livsmedelsverkets webbplats](#) ”Är det männe humbug?”
- Titta på [Etiska regler för marknadsföring av läkemedel](#) (på finska)
- Använd följande sökord: kipulääke (värkmedicin eller smärtstillande medel), e-pilleri (e-piller), vitamiini (vitamin) och päänsärky (huvudvärk). Testa de här med sökmaskinen så att du vet vilka webbplatser respektive sökord träffar. Bered dig på att bedöma tillförlitligheten hos webbplatserna.

Förberedelse

- Använd checklistan **KATSE** (DARTS) på Fimeas webbplats i bedömningen av tillförlitligheten och uppmärksamma exempelvis följande:
 - Terveyskirjasto (Hälsobiblioteket) är en tillförlitlig kunskapskälla för sjukdomar och läkemedel. Det baserar sig på texter i Terveysportti (Hälsoportalen)
 - Läkemedelsföretagen har den bästa kunskapen om sina egna läkemedelspreparat, men de beskriver ofta behandlingarna på ett ensidigt sätt. Läkemedelsföretagens syfte är att marknadsföra sina produkter.
 - På Wikipedia kan vem som helst skriva om vad som helst. Det kan finnas brister i kunskapens riktighet.
 - Olika diskussionsforum kan ge viktigt kamratstöd till läkemedelsanvändare, men informationen är inte nödvändigtvis tillförlitlig eftersom den i huvudsak bygger på enskilda människors erfarenheter.

Förberedelse

- Bekanta dig med uppgifterna på sidorna för läkemedelsfostran som används under lektionerna och med pdf-häftena i [materialbanken](#) :
 - ”Hur använder du ditt läkemedel rätt?” Läs avsnittet Internet.
 - ”Vad är ett läkemedel?” Läs avsnitten Läkemedelspreparat, Växtbaserade läkemedel, homeopatiska och antroposofiska preparat samt kosttillskott och Läkemedel.
- Skriv ut den mängd uppgiftsblanketter m.m. som ska delas ut till eleverna, ifall ni inte kommit överens om att läraren skriver ut materialen
- Diskutera elevgruppen med läraren före lektionerna och be om tips om vilka undervisningssätt som har visat sig vara bra med klassen.

Lektionernas gång

- Diskutera med klassen hur många som någon gång sökt information om läkemedel på nätet och vad för slags information de hittat (5 min)
- Presentera checklistan **KATSE** (DARTS) (5 min)
- Eleverna söker parvis information på internet om läkemedel med de givna sökorden och bedömer tillförlitligheten i informationen (uppgift med informationssökning på Internet (15 min)
- Som sammanfattning berättar paren vilka sidor de litar på, vilka de inte litar på och motiverar varför. Gå igenom parens kommentarer (20 min)
- Dela ut reklam för läkemedel och kosttillskott till elevgrupperna (några/grupp). Grupperna diskuterar informationen i reklamerna, vad den baserar sig på, vilka slags löften reklamerna ger och är informationen tillförlitlig? (Läkemedelsreklam vs. humbugreklam) (15 min)

Lektionernas gång

- Gå igenom gruppernas kommentarer. Berätta utifrån de etiska reglerna för marknadsföring av läkemedel som finns i broschyren "Är det männe humbug" och på Lääketeollisuus ry:s webbplats (på finska) om marknadsföringen av kosttillskott och läkemedel. Understryk att marknadsföring alltid är kommersiell verksamhet vars syfte är att öka försäljningen av en produkt. (15 min)
- Om ni hinner, gör testet Läkemedel vs. andra produkter som liknar dem. Det kan också ges som hemuppgift.
- Avslutning – diskussion om vad som stannat i minnet (10 min)